

Boris Malagurski: **Ljudi su slepi od iluzija**

Reditelj filma "Težina lanaca" Boris Malagurski o ulozi Zapada u krvavom raspadu velike Jugoslavije. Tri najveća mita: otići iz Srbije, bolji život će stvoriti neko drugi i ući u EU

Boris Malagurski

ZA ono što nije dobro u Srbiji svaki pojedinac lično je odgovoran. A kada bi slično počeo da razmišlja čak i mali procenat ljudi, verujem da bi Srbija postala jedna od najboljih zemalja za život u Evropi. Građani su ovde, nažalost, zaslepljeni iluzijama, najčešće se misli da bi sve bilo drugačije samo kada bi došla bolja vlast, da će bolji život "pasti s neba" i bez njihovog velikog učešća, i zato je, ovakva kakva je, Srbija bolesna zemlja

- kaže mladi reditelj Boris Malagurski, čiji je dokumentarni film "Težina lanaca" obišao svetske festivale, pokupio nagrade, otvorio brojne diskusije i polemike širom sveta, postao hit na internetu, postavio važna pitanja...

Ovaj srpsko-kanadski autor potpisuje režiju, scenario, produkciju i montažu "Težine lanaca", priče koja na kritički način preispituje ulogu koju su SAD i NATO odigrali tokom krvavog raspada velike Jugoslavije.

* Film bazirate na dokumentima, arhivskim snimcima, intervjuima sa političarima i diplomatama tog vremena. Šta vam je bio cilj kada ste ušli u ovaj projekat?

- Moj cilj je bio da ispričam priču koja će bez navijačke strasti i "nacionalnih dresova" prikazati objektivnu sliku o jednoj zemlji i načinu na koji se raspala. Ta slika razlikuje se od one koja se tako često pojavljivala u svetskoj javnosti, i pogotovu je bila zanimljiva mojim kanadskim sagovornicima, analitičarima koji su česti gosti u TV emisijama.

RAZOČARANI ALBANCI*

U DVA sata, koliko traje film, četrdeset pet minuta posvetili ste Kosovu, a prikazali ste ga i Srbima u Jarinju? - Pokušavam da razbijem mitove koji se forsiraju na Zapadu i da situaciju na Kosovu osvetlim prosečnom zapadnom gledaocu, koji stvarno veruje da je Srbija izvršila agresiju na deo sebe. Radio sam, recimo, anketu u Prištini sa albanskim građanima, a pitanje je bilo da li kosovska vlada može da donese bilo koju odluku sa kojom se ne slaže državna američka administracija. Vidljivo je da su Albanci razočarani jer su se obećanja njihovih političara o boljem životu pokazala kao iluzija, i kao bolji život samo za elitu.

* Kako ste ovu temu, koja nama jeste važna, ali nije građanima u Americi i Evropi, učinili zanimljivom i provokativnom?

- Tema Jugoslavije i rata svakako nije prioritet ljudima na Zapadu, zato sam morao da se koristim raznim filmskim metodama, da zainteresujem, da upotrebim čak i dosta humora za vrlo ozbiljnu priču. Morao sam da pričam jednostavno, i to iz njihovog ugla, da oni shvate zbog čega je ta naša priča i njima bitna. Građani u Americi danas i te kako shvataju koje se metode primenjuju da bi se javnost ubedila u nešto što nije istina, opekli su se jer su podržali rat u Iraku zbog navodnog oružja za masovno uništenje, pa se onda ispostavilo da takvog oružja nije ni bilo. Opekli su se kada su izabrali predsednika za koga su mislili da će rešiti ekonomske probleme, da će odustati od ratova, da će raditi na stvaranju iskrenijeg i humanijeg društva, pa se ispostavilo da su sve te priče o "dobrom predsedniku" bile finansirane iz Volstrita, i da se od Buša ništa suštinski nije promenilo.

* Kako biste, na osnovu saznanja koje danas imate, definisali ratove u zemlji koju smo zvali zajedničkom domovinom?

- Jugoslavija je, po mom mišljenju, bila poligon za testiranje oružja i svih ratova koji su se nakon toga vodili, u Avganistanu, Iraku, pa i u Libiji. Ako pogledamo, rat u Iraku započeo je u martu, skoro istog datuma kao i NATO intervencija kod nas, u isto vreme i u Libiji, čak su primenjene i slične metode. Beogradska premijera filma "Težina lanaca" biće prilika da naši građani vide činjenice o uzrocima raspada velike Jugoslavije kojih do sada nisu bili svesni, politiku Zapada, dokumenta koja se često zaobilaze i ignorišu, a vrlo su bitna, o kojima čak i članovi tadašnje američke vlade govore.

* Da li bi se, ipak, i pored važnog udela Zapada, Jugoslavija tako krvavo raspala da su na vlasti bili ozbiljniji, mudriji, politički obrazovaniji i odgovorniji ljudi?

- Rat se, apsolutno, mogao izbeći da smo ovde imali političare koji su, pre svega, slušali građane. A naši narodi nikako nisu želeli rat, tolika mržnja definitivno nije postojala. Političkoj eliti više je odgovaralo da se upusti u svađu nego da sluša glas razuma, jer je videla da za svađu, agresivnost, manipulaciju postoji podrška Zapada. Sve vreme, još od osamdesetih godina, taj Zapad je "bockao" Jugoslaviju da se raspadne na način na koji se, na kraju, i raspala. A svaki rat je, kao što znamo, pitanje nečijih finansijskih i teritorijalnih interesa.

* Kome je ovde "namenjen" vaš film?

- Mladima pre svega.

Voleo bih da shvate da svi građani mogu da imaju direktno učešće u odlukama koje donosi država. Toga ljudi ovde, nažalost, nisu svesni.

U jednoj Francuskoj, kada vlada donese zakon koji ne odgovara delu građana, svi se solidarišu, svi stanu jedni uz druge. Ljudi to ovde nemaju, ne osećaju zajednicu, svi su nekakvi individualci, važan im je samo sopstveni interes. Mislim da je to jedan od osnovnih izvora svih naših problema.

* Koliko mladi uopšte vide perspektivu?

- Tri najveća mita u Srbiji su: ako odem iz Srbije svi moji egzistencijalni problemi će biti rešeni. Drugi, ako se sistem promeni desiće se i ovde bolji život. Treći, ako uđemo u EU živećemo u blagostanju.

Odlazak u inostranstvo je, naravno, uvek neizvestan, treba početi od nule, za dobro pozicioniranje, čak i stručnjacima, potrebno je najmanje deset godina rada.

Promena sistema, svesti, načina razmišljanja, sama od sebe ne može da se desi - svaki građanin, svakim gestom, svakodnevno, mora da bude aktivan, uključen u te promene, da vrši pritisak na vlast, da ovu zemlju počne da doživljava kao zajednicu, i da sebi svake večeri postavlja isto pitanje: šta sam ja danas učinio da moj život postane bolji. Sve drugo je iluzija.

Lično Zapažanje:

« Građani su ovde, nažalost, zaslepljeni iluzijama, najčešće se misli da bi sve bilo drugačije samo kada bi došla bolja vlast, da će bolji život "pasti s neba" i bez njihovog velikog učešća, i zato je, ovakva kakva je, Srbija bolesna zemlja »

Naši ljudi koji decenijama žive u inostranstvu, a eto sada i ovi mladi, oni koji su ne tako davno otišli, ali i mnogi od njih koji su već treća četvrta generacija potomaka iseljenika, imaju ili su stekli jednu prilično realnu sliku sveta koji ovdašnji lideri / i ne samo lideri /žele da imitiraju, a uopšte je ne poznaju. Svet nije ni bajka ali ni hod po trnju, ali realna percepcija je neminovnost razumevanja nečega čemu težimo. A takvi ljudi ovoj zemlji mogu biti od velike koristi.